

Finansdepartementet
Box 8008 Dep
0030 OSLO

Statsbudsjettet 2016 - innspill fra Fellesforbundet

Mye tyder på at vi kan få økende arbeidsledighet utover i 2015 og inn i 2016. Fellesforbundet mener at tiltak for å holde en lav ledighet må ha sterk prioritet i arbeidet med statsbudsjett for 2016. Samtidig er det viktig at det legges til rette for en politikk som fremmer sysselsettingsvekst i ulike deler av økonomien, og at budsjettet legger til rette for rettferdig fordeling og en forsterket velferd.

Arbeidsliv

- Antall plasser innenfor arbeidsmarkedstiltakene må økes. Utover de gruppene som i dag prioriteres for tiltak ser vi et særlig behov for å få flere plasser for dem som blir ledige som følge av nedbemanning i bedrifter som leverer varer og tjenester til offshoresektoren. Dette kan være opplæring av kortere varighet.
- Tiltaket Bedriftsintern opplæring (BIO) fungerer godt som et alternativ til permittering og oppsigelse. NAV må tilføres ekstra midler som legges opp til å bli brukt på BIO. For at tiltaket skal fungere enda bedre bør ordningen utvides, ved blant annet utvidelse av varighet på tiltaket.
- Det er viktig å holde på kompetansen i bedrifter som møter større svingninger i ordremasse. Dagpengeregulverket under permittering må endres slik at lønnspliktperioden for arbeidsgiver reduseres til 10 dager og at kravet til redusert arbeidstid for rett til dagpenger ved permittering og arbeidsløshet endres fra 50 til 40 prosent.
- Ansatte som har startet et utdanningsløp, og som dermed er i ordinær permisjon enkelte dager i uka/måneden, må få rett til dagpenger tilsvarende stillingsprosenten.
- Antall tiltaksplasser for personer med nedsatt arbeidsevne må økes betydelig, slik at ventetiden for personer som er klarert for et tiltak kan gå vesentlig ned. I tillegg må antall plasser innenfor Varig tilrettelagt arbeid (VTA) økes.
- Fjerning av ferietillegget i dagpengeordningen som ble vedtatt i fjor må omgjøres. Det er urimelig at personer som har gått ledige ikke skal kunne avvikle betalt ferie. Ventedagene i dagpengeordningen bør også fjernes.
- Kampen mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet må holde fram og styrkes. Det må opprettes sentre mot arbeidslivskriminalitet i Oslo, Bergen og Stavanger, samtidig som etatene som skal følge opp arbeidet må få økte øremerkede midler til dette arbeidet.

Næringspolitikk, klima og infrastruktur

- For å skape flere gode og framtidrettede arbeidsplasser må midlene til næringsrettet forskning og utvikling økes, blant annet gjennom at de også skal bidra til og kople den høye erfaringsbaserte kompetansen vi har i hele verdikjeder med mer forskningsbasert kompetanse.
- Utvikling og produksjon av miljøteknologiske løsninger må stå sentralt i næringspolitikken i årene framover. Miljøteknologiordningen er en unik tilskuddsordning rettet mot utvikling av pilot- og

demonstrasjonsanlegg, og må styrkes vesentlig. Videre må det etableres en helhetlig finansieringsordning for utvikling av miljøvennlige skip.

- Budsjettet må gi rom for å utarbeide og iverksette en plan for å realisere minst ett norsk fullskala renseanlegg for fangst og lagring av CO₂ innen 2020. Fellesforbundet mener dette er nødvendig for å bevare og videreutvikle vår kompetanse og ledende rolle innenfor CCS. Rammene for CO₂-håndtering må derfor økes i budsjettet slik at prosjekteringen av et fullskala CO₂-fangstanlegg, med transport og lagring, kan starte.
- Omleggingen av bilavgiftene må fortsette for å stimulere til kjøp av miljøeffektive kjøretøy og vrakpanten for eldre kjøretøy må midlertidig økes.
- Skog- og trenæringa må gjøres til et nasjonalt satsingsområde. I budsjettet må midler til veinett for å få fram og levert skogen styrkes, endring i skatteregimet for å øke avvirkningen, øke påbudt innblandingsprosent av biodrivstoff i tradisjonelt drivstoff og økte bevilgninger til forskning og utvikling, herunder støtte etablering av pilot- og demonstrasjonsanlegg.
- Situasjonen for deler av leverandørindustrien og offshoreverftene er krevende. I statsbudsjettet må midlene til forskningsprogrammet DEMO 2000 styrkes og å øke bidraget til revidering av NORSOK-standarder. Industrien må gis større mulighet til selvstendig å utvikle kostnadseffektive løsninger for norsk sokkel, og som stimulerer industrien til å videreutvikle teknologiske olje- og gassløsninger til kommersielle produkter også i andre markeder.
- Midlene til internasjonal markedsføring av Norge som et reiselivsmål må bli mer forutsigbar. Bransjeprogrammene innenfor reiseliv og service må følges opp i 2016 og nødvendige midler avsettes.
- Ordningen med nullmoms for aviser må videreføres og realverdien av produksjonsstøtten må opprettholdes. Offentlige rammevilkår må ligge fast i en periode med stor usikkerhet og omfattende endringer for avisene.
- Fortsatt økt satsing på investeringer i transportanlegg. Kollektivsatsing i de store befolkningssentrene må prioriteres høyt.
- Sette av midler for å følge opp det videre arbeidet i Bygg 21 på en god måte, og gjennom midler på budsjettet sikre at staten tar et særlig ansvar som rollemodell for "beste praksis"-prosjekter.
- Sette av midler til en tiltakspakke for oppfølging av rapporten "Enkelt å være seriøs". Her har byggenæringens organisasjoner foreslått en helhetlig tiltakspakke for kvalifikasjoner og seriøsitet i bygge- og anleggsnæringen. Det er viktig at alle tiltakene her ses i sammenheng. Vi forventer en fortgang i dette arbeidet for å kunne nå målet om mer seriøsitet.
- Sette av midler til oppfølging av "Bygg-Nett-strategien" for å fremme digitalisering av byggsektoren.

Fagutdanning

- Styrke norskkunnskapene til utenlandske arbeidstakere gjennom en forsterking av BKA-programmet.
- Øke statusen til fagskolen og synliggjøre fagskolen som en attraktiv høyere yrkesfaglig utdanning. Samordne all finansiering av fagskoler under én finansieringsordning underlagt Kunnskapsdepartementet.
- Utstyrsparken på de yrkesfaglige videregående skolene må forbedres slik at utstyret samsvarer med det elevene møter i arbeidslivet. Derfor må satsene for utstyrsstipend økes slik at stipendbeløpet møter elevens faktiske utgiftene. Lærlingtilskuddet til bedriftene må økes, både det generelle tilskuddet og tilskuddet for nyopprettede lærebedrifter.

Boligbygging og infrastruktur

- Vi mener at det må settes et mål for boligbyggingen på 40 000 nye boliger pr. år og at 5 000 av dette er utleieboliger og studentboliger som dekker et mer midlertidig behov for studenter, pendlere og arbeidsinnvandrere. Det offentlige må skaffe seg instrument som gir bedre styringsmulighet og evne til å gjennomføre mål i boligpolitikken. Som et ledd i dette må

ordningen med Startlån forsterkes og de unges vanskelige inntreden på boligmarkedet må prioriteres. En ordning med et rettighetsbasert startlån til første bolig med relativt strenge kvalitative og økonomiske rammer må utredes.

- Boligbyggingen er svært følsom for svingninger i økonomien. Dette gjør at det bygges mye når, og på steder, presset er størst. Fellesforbundet mener det bør utvikles ordninger for risikoavlastning for utbyggerne, slik at boligproduksjonen også kan gjennomføres i områder hvor markedsprisen er lavere.
- Gode trafikale forhold er en forutsetning for økt boligbygging og kommunene må gis mulighet til å investere i nødvendig sosial infrastruktur (barnehager, skoler m.m.) parallelt med utbygningene.

Fagforeningsfradraget

- Fagforeningsmedlemmer bidrar til å opprettholde det organiserte arbeidslivet, et organisert arbeidsliv som også det uorganiserte arbeidslivet drar nytte av. Slike «gratispassasjereffekter» er det viktig at staten bidrar til å dempe. Fradraget for fagforeningskontingenten må derfor avspeile kostnadene og lønnsjusteres.

Velferd

- Velferdsordningene må utformes slik at de bygger opp under målsettingene om likestilling, likeverd og mulighet for deltakelse i arbeidslivet. En tredeling av foreldrepermisjonen ved fødsel var et godt bidrag til økt likestilling mellom kjønnene. Reduksjonen i kvoten som er forbeholdt mor og far, som regjeringen har innført, vil innebære at menn får en mindre del av omsorgsansvaret og at kvinner vil få mindre mulighet til å delta i arbeidslivet. Vi ber om at reglene justeres tilbake slik de var i 2013.
- Vi mener at kontantstøtten må fjernes. I stedet bør barnetrygden øke i takt med lønnsveksten.

Med vennlig hilsen

Fellesforbundet

Arve Bakke
(sign.)

Dag Odnes
(sign.)

Dette brevet er elektronisk godkjent i Fellesforbundet og har derfor ingen signatur.